„Szent Dzsingisz kán Fekete könyve” – mongol politikai prófécia a 19. századból

2018/05/23
2018/05/11

Birtalan Ágnes előadásával folytatódik május 23-án az Orientalisták az OSZK-ban c. előadássorozatunk. Az előadásban a forrás alapján szóba kerül a Dzsingisz-hagyomány 19. századi továbbélése, a buddhista és sámánista vallás megítélése, a mandzsu birodalmi keretekben élő mongolság identitástudata és politikai próféciái.

[1]

Birtalan Ágnes előadásával folytatódik az Orientalisták az OSZK-ban [2] című sorozatunk.

Egy egyedülálló szóbeli forrást, a „Szent Dzsingisz kán Fekete könyvét” vetette papírra 1873-ban, az akkori mongol fővárosban, Urgában Szentkatolnai Bálint Gábor, a vitatott örökségű, de a mongolisztikában kiemelkedő fontosságú gyűjtéseket végző kutató. Bálint elsőként jegyzett le terjedelmes beszélt nyelvi szöveg-corpust a volgai kalmükök és mongóliai halhák között. Anyagait ugyan nem jelenttette meg teljességében, de most több mint 100 évvel későbbi kiadásuk is igazi tudományos szenzáció tartalmilag és nyelvileg egyaránt.

A halha nyelvi anyagban található a címadó mű, melynek más párhuzama eddig nem ismert. Ahogy a címéből is kiderül, valószínűleg volt írásos előzménye, de a Bálint-kézirat egy szóbeli változat lejegyzését tartalmazza.

Az előadásban a forrás alapján szóba kerül a Dzsingisz-hagyomány 19. századi továbbélése, a buddhista és sámánista vallás megítélése, a mandzsu birodalmi keretekben élő mongolság identitástudata és politikai próféciái.

Birtalan Ágnes az ELTE BTK mongol filológia, orosz nyelv és irodalom valamint történelem szakán szerzett diplomát 1985-ben. Ezt követően a Mongóliai Állami Egyetemen tanult egy évig, illetve a leningrádi, Zsdanov Egyetemen orosz és mongol nyelvi részképzésen vett részt. 1991-től mandzsu tanulmányokat folytatott Bonnban, a Seminar für Zentralasiatische Studien und Sprachwissenschafton M. Weiers professzornál (1991), valamint Budapesten U. Kőhalmi Katalinnál.

[3]

1991-ben lett a nyelvtudomány kandidátusa az Egy századeleji ojrát népdalgyűjtemény műfajai és nyelve című disszertációjával, 2001-ben habilitált (Tanulmányok a mongol sámánizmusról és népvallásról). *Forrás: Wikipédia*

Interjú az előadóval az OSZK blogján [4]

Időpont: 2018. május 23. 17 óra
Helyszín: Országos Széchényi Könyvtár, Díszterem (6. emelet)
A belépés ingyenes

Facebook-esemény [5]
Galéria [6]

Birtalan Ágnes honlapja [7]

Az esemény videófelvétele [8]
2018/05/11 - 14:53

Forrás webcím: https://oszk.hu/rendezvenyek/szent-dzsingisz-kan-fekete-konyve-birtalan-agnes

Hivatkozások:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/Winter_Palace_Bogd_Khan.jpg
[2] http://www.oszk.hu/rendezvenyek/orientalistak-az-oszk-ban-masodik-evad-2017-osz
[3] https://www.youtube.com/watch?v=_ANYVUsoquA
[4] http://nemzetikonyvtar.blog.hu/2018/05/16/_szentkatolnai_balint_gabor_fo_celja_volt_hogy_a_korabeli_mongol_nyelveket_dokumentalja_a_kalmukok_e
[5] https://www.facebook.com/events/358053547934351/
[6] http://indafoto.hu/nemzetikonyvtar/szent_dzsingisz_kan_fekete_kon
[7] http://birtalan.innerasia.hu/
[8] https://www.youtube.com/watch?v=b-clrL09X7w&feature=youtu.be
[9] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek
[10] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/rendezvenyek